

reⁿⁱ

re^N

Moviment regeneratiu per al futur de les Balears

IMPULSA BALEARS

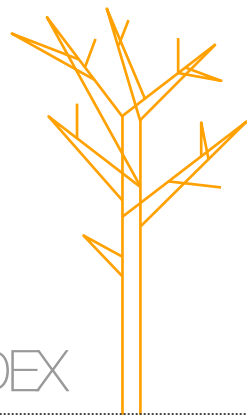

Som una plataforma de coneixement estratègic i interacció regional.

La nostra missió consisteix en facilitar la presa de decisions dels actors regionals en els seus respectius processos de reformulació estratègica i contribuir, així, a l'impuls de la competitivitat global de les Balears.

Com a entitat privada sense ànim de lucre, reconeixem al conjunt de la societat balear com el nostre principal beneficiari, ja que anhelam un futur de més prosperitat per a l'arxipèlag.

Vàrem néixer i operam amb una clara vocació de permanència i l'ambició de posicionar-nos com un referent regional en la creació de valor compartit, a través de l'exercici d'una tasca rigorosa, sistemàtica, independent i sempre alineada amb els marcs estratègics europeus i de governança global, com l'Agenda 2030 de les Nacions Unides.

ÍNDEX

07

Què és?

Què proposa?

Declaració
Patronat

09

11

13

A qui es dirigeix?

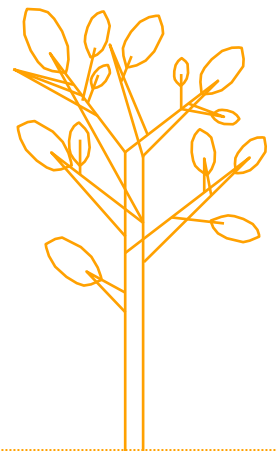
Com funciona?

15

A què aspira?

17

DECLARACIÓ

PATRONAT

A IMPULSA BALEARS assumim que els actors de l'arxipèlag estan immersos en un escenari que, actualment, només és abordable en clau de transició. I és que moltes de les disruptcions econòmiques, tecnològiques, polítiques o socials que ja s'avançaven fa uns quants anys, s'han accelerat de manera exponencial durant aquest temps de pandèmia i han començat a alterar de manera significativa la manera de produir, treballar, consumir i relacionar-nos.

Des d'aquesta perspectiva, consideram que el 2022 serà un exercici clau. Clau per prendre noves posicions, ajustar les nostres capacitats i iniciar un procés d'ample abast estratègic orientat a rearmar el nostre potencial competitiu i, d'aquesta manera, fixar nous objectius de progrés i benestar. Un desafiament apassionant, encara que no exempt de riscos, que requereix apostes sòlides, compromeses i de llarg recorregut, capaces de gestionar altes dosis de coneixement estratègic i noves formes de cooperació per enderrocar fronteres sectorials i desplegar, amb molta audàcia, nous models de negoci i accions polítiques d'alt nivell.

A IMPULSA BALEARS apostam per orientar els nostres esforços al desenvolupament d'una nova visió-regió compartida que advoca pel 'trànsit cap a un sistema turístic circular'. Estam convençuts que el sistema turístic és, avui, la gran carta activable a favor de la reformulació de les Balears. I és que parlar de sistema turístic –i no de sector turístic i, encara menys, de mercat turístic– és parlar d'un entramat altament complex i adaptatiu que atén de manera integral l'entorn competitiu, el conjunt de l'estructura productiva, el mercat turístic, les particularitats del territori i del patrimoni natural i cultural, les infraestructures i els serveis públics, la dinàmica social i el marc jurídic i institucional.

Així doncs, erigir el sistema turístic en tapís de joc, lluny de correspondre a una elecció parcial, és, al nostre entendre, la millor manera de forjar, de manera real i viable, un enfocament holístic que integra tots els actors que operam a l'arxipèlag i que exercim un rol clau en l'impuls de la competitivitat global sostenible de les Balears –independentment de la nostra grandària i especialització.

08

A IMPULSA BALEARS apuntam cap a l'economia circular com una via de progrés idònia per al nostre arxipèlag. Si volem millorar i no només evitar l'erosió del nostre nivell de renda, si pretenem regenerar i no només preservar els nostres actius naturals i culturals, si aspiram a reposicionar i no només rejuvenir el nostre teixit empresarial, si volem, en definitiva, conjugar el verb 'impulsar' i no el verb 'mantenir', cal trobar una via que garanteixi i acceleri el nostre progrés en tots aquests sentits. I l'economia circular, ara mateix, en compleix tots els requisits.

La nostra elecció s'alineja, així, amb el compliment dels objectius de desenvolupament sostenible de l'Agenda 2030, a més de caminar al costat del recent estrenat Decenni de les Nacions Unides per a la restauració dels ecosistemes. En el nostre entorn més immediat, el desplegament del Nou pla d'acció per a l'economia circular de la Comissió Europea, així com l'Estratègia espanyola d'economia circular, ja està aportant noves prioritats que, a poc a poc, calaran com a nous requisits a l'hora de produir, consumir i, especialment, accedir a nous instruments de finançament.

A IMPULSA BALEARS prenem, doncs, avui, la iniciativa i ens proposam mobilitzar els actors regionals a favor del 'trànsit cap a un sistema turístic circular'. Consideram que ha arribat el moment de començar a traçar cercles i recollir nous resultats. Estam en disposició de fer-ho. Al llarg de la nostra trajectòria hem desenvolupat un ampli bagatge de solucions d'intel·ligència econòmica basades en el territori que, ara, ens permeten forjar àmplies visions de futur, alhora que faciliten als actors regionals mesurar i valorar el seu posicionament en aspectes crítics per a la reformulació de les seves activitats. Així mateix, l'actuació duta a terme en matèria de 'circularitat hotelera i competitivitat' ens ha descobert noves finestres d'oportunitat en termes d'eficiència, innovació i sostenibilitat que són clau per rearmar el potencial competitiu regional.

Ho fem, per primera vegada a la nostra trajectòria, sent titulars d'un moviment ambiciós, necessari i, sobretot, possible i obert a tots els actors que vulguin sumar-se, amb nosaltres, a aquesta aposta. L'anomenam **re^N**· moviment regeneratiu per al futur de les Balears.

1 de desembre de 2021

QUÈ ÉS re^N?

re^N és un moviment orientat a promoure i accelerar el 'trànsit cap a un sistema turístic circular' a les Balears. La seva finalitat és regenerar el capital natural, humà, social i cultural de l'arxipèlag a partir d'una reformulació estratègica de caràcter transversal i de gran abast, capaç de reequilibrar els pilars de la posició competitiva actual i garantir, així, un nou patró de desenvolupament sostenible.

Es tracta, per convicció, d'un moviment exponencial i infinit que marca el rumb a un futur on el potencial competitiu de les illes ja no descansa en l'ús intensiu de recursos i materials, sinó en solucions digitals, innovadores i intel·ligents orientades a re·utilitzar, re·parar, re·fer, re·manufacturar, re·dissenyar, re·materialitzar, re·naturalitzar re·habilitar, re·ciclar re·novar, re·col·lectar, re·distribuir... tantes vegades com calgui fins a re·generar!

I és que l'activació del prefix 're' té potencial per generar un impacte positiu molt significatiu a les Balears. No debades, l'economia circular augmenta la productivitat i els avantatges competitiu de les empreses, alhora que enforteix les relacions entre les cadenes de valor. A més, en la mesura que contribueix a la reducció de la petjada ambiental, exerceix un paper crucial en la mitigació dels impactes negatius sobre el medi ambient (el canvi climàtic inclòs) i la salut i el benestar humà.

D'acord amb això, re^N neix per afavorir l'adopció de pautes de producció i consum circulars al llarg del sistema turístic, de manera que sigui possible:

- Avançar cap a un escenari neutre de carboni i lliure de residus.
- Corregir les ineficiències i externalitats derivades del predomini del patró lineal imperant, centrat en 'extreure-produir-tirar'.
- Activar noves palanques d'eficiència i innovació a favor de la creació i la captació de més valor.

A diferència d'altres propostes, re^N adopta una lent de canvi sistèmic, per tal de garantir que les illes, a través del seu sistema turístic, puguin vehicular noves i més elevades aspiracions de benestar dins dels límits de capacitat de càrrega dels seus ecosistemes. Economia, medi ambient i societat van, doncs, de la mà, de manera indissociable, en aquest moviment. És així com re^N assumeix l'envit d'acompanyar un trànsit que no es limita, únicament, a reduir impactes negatius, sinó a construir resiliència i prosperitat a llarg termini.

re^N és un moviment orientat a un futur en què es garanteixen els serveis dels ecosistemes, s'impulsa la creació i captació de valor i es maximitzen els objectius de desenvolupament humà.

QUÈ PROPOSA REN?

re^N persegueix treballar amb els actors de les illes en el traçat d'iniciatives àmplies, que trenquin amb els tradicionals límits sectorials, empresarials o, fins i tot, territorials.

Per això, aspira a mobilitzar una massa crítica, intel·ligent i, per tant, preparada per prendre decisions en la recerca i la implementació de solucions sistèmiques, on l'ús dels recursos i materials sigui eficient per intenció i disseny, i doni peu a nous models de negoci i polítiques que permetin abordar els reptes globals en clau balear.

En la seva proposta original, **re^N** convida als actors a obrir el focus a l'hora de plantejar noves iniciatives i a considerar, en aquest procés, '3 eixos estratègics' (EE):

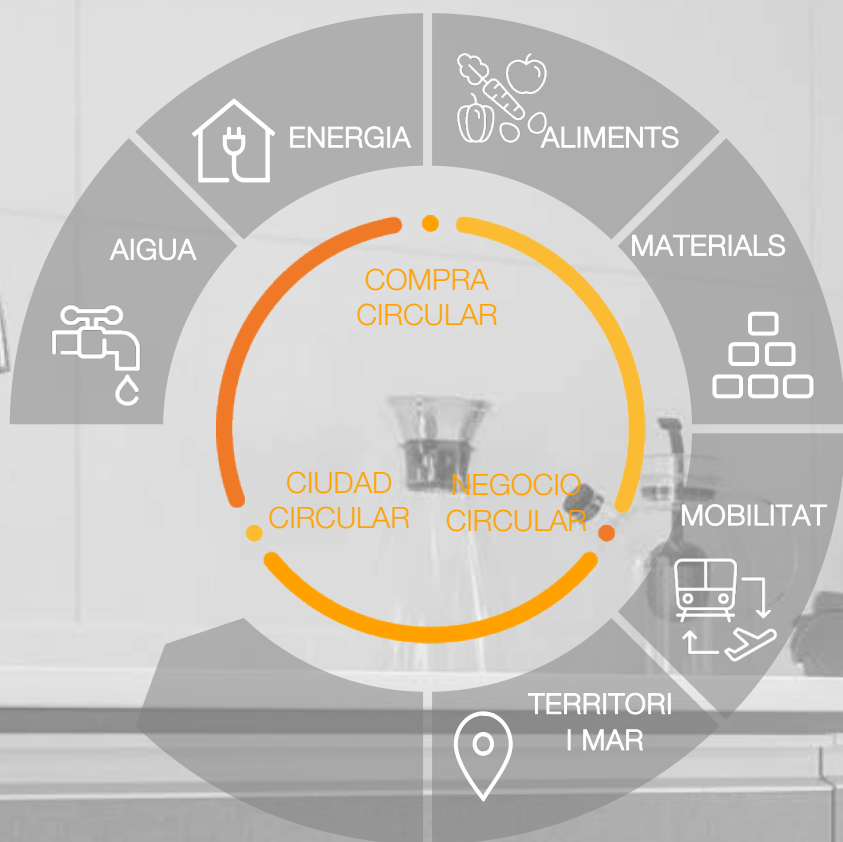
- **Compra circular**, centrada en l'ús de materials que permetin tancar cercles tècnics i biològics i obrir noves combinacions producte-servei.
- **Negoci circular**, orientat tant a la 'minimització de fuites de valor' com a la 'creació de nou de valor'.
- **Ciutat circular**, d'acord amb les iniciatives actuals de desenvolupament urbà sostenible.

Alhora, insta a que aquests eixos estratègics s'apliquin sobre '6 àmbits prioritaris d'acció' (APA), els quals han estat seleccionats tant per la seva rellevància per aconseguir un trànsit sistèmic, com pel seu alt grau d'interrelació:

- Aigua
- Energia
- Aliments
- Materials
- Transport
- Territori-mar

Cada creuament 'EE-APA' dona lloc, així, a una coordenada diferent sobre la qual situar-hi iniciatives que derivin, en darrera instància, en carteres de projectes i solucions, el desenvolupament simultani de les quals asseguiri:

- **L'eficiència del sistema turístic, eliminant externalitats negatives**, amb una menció especial a la congestió i la saturació que deriven de la mobilitat.
- **L'optimització de l'ús dels recursos hídrics i energètics**, recirculant alhora aliments i materials (biomassa, plàstics, metalls i materials de construcció).
- **La millora de la resiliència i biocapacitat dels ecosistemes**, controlant estocs i equilibrant els fluxos de recursos renovables del territori i el mar.

A QUIÉ ES DIRIGEX REN?

re^N està obert a tots els actors de l'arxipèlag disposats a sumar-se al 'trànsit cap a un sistema turístic circular', des de la incorporació del prefix 're' als seus plantejaments a mitjà termini i a llarg termini.

Així doncs, des dels vectors habituals de treball d'**IMPULSA BALEARS**, com són la intel·ligència econòmica i la dinàmica col·laborativa, **re^N** preveu articular una seqüència de processos de creació de coneixement compartit amb els actors que formen part de la tetrahèlix regional: empreses, administracions, centres de recerca i tecnologia i agents intermedis.

En aquest esquema *multistakeholder*, l'aprofitament de la sinergia publicoprivada s'erigeix en la pedra de toc per maximitzar l'impacte de qualsevol iniciativa empresa a l'entorn dels creuaments 'EE-APA'. I és que, abordar un trànsit com el que es planteja, obliga a prendre degudament en compte el context empresarial: les tendències de l'entorn, el posicionament als mercats, els clients objectiu, les capacitats del teixit, així com les actuals fortaleses i debilitats de les empreses que han de triar, desenvolupar i implementar noves solucions circulars.

Alhora, no es pot obviar tampoc que les administracions juguen un rol clau, tant en el desplegament dels requisits administratius i legislatius que facilitin i acompanyin el trànsit circular, com en la seva catalització. Aquesta darrera qüestió està relacionada amb el desenvolupament de plataformes de producció-consum circular favorables a les empreses i al mercat, així com amb el desenvolupament de plans de R+D+i i formació que incrementin la col·laboració entre actors amb diferent bagatge productiu.

14

Administració

Agents intermedis

Empreses

Investigació

COM FUNCIONA RE^N?

re^N avança de la mà del calendari d'actuacions d'**IMPULSA BALEARS**. Així, els primers passos corresponen a estendre el moviment amb la finalitat d'atreure i involucrar el nombre més gran possible d'actors en un trànsit que obri noves finestres d'oportunitat tant a nivell individual com col·lectiu.

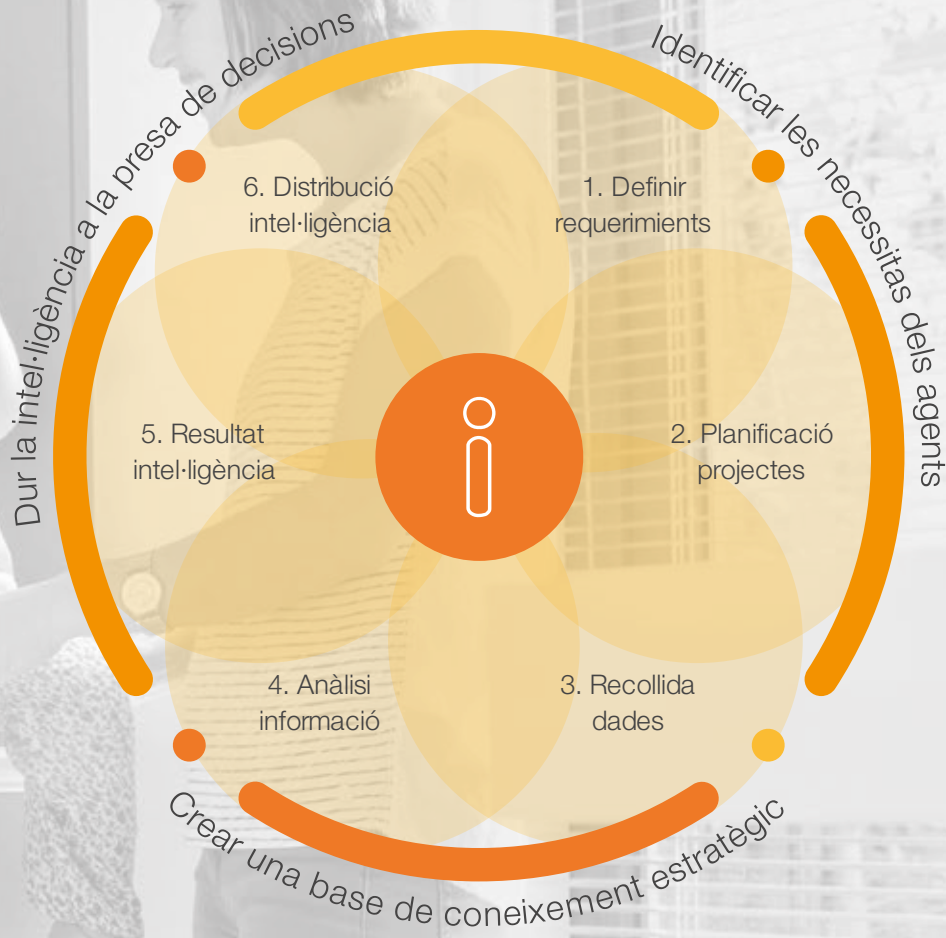
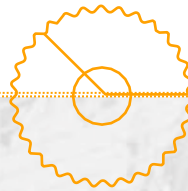
A continuació, **re^N** provocarà una seqüència d'actuacions orientades a fixar i materialitzar una visió-regió compartida al voltant de com efectuar el 'trànsit cap a un sistema turístic circular' a les Balears. D'acord amb aquesta ambició, es preveu facilitar el descobriment i la implementació de projectes i solucions orientats a l'adopció de noves pautes producció i consum circular des de l'aplicació simultània d'un doble enfocament:

- **Enfocament-encaix**, de caràcter reactiu, per identificar i acollir els projectes que, avui, els actors tenen en cartera. S'orienta a facilitar que aquests projectes fructifiquin i es desenvolupin des de la seva adscripció a iniciatives més àmplies, on hi conflueixin altres actors amb interessos afins, des de cadascun dels creuaments 'EE-APA'.

- **Enfocament-motivació**, de caràcter proactiu, per provocar el plantejament de nous projectes entre actors que manifesten necessitats i interessos comuns, d'acord amb les múltiples oportunitats que amaguen cadascun dels creuaments 'EE-APA'.

Totes les actuacions dutes a terme en aquest sentit comportaran el desenvolupament d'operacions i dinàmiques orientades a:

- Identificar actors per a la formació de tetrahèlixs amb capacitat d'impacte i d'influència.
- Construir i desplegar marcs tècnics i de governança amb capacitat per suportar el seu desenvolupament efectiu.
- Articular sistemes de monitorització i seguiment de factors crítics, per avaluar el progrés del trànsit.

A QUÈ ASPIRA REN?

re^N pretén estimular, en darrera instància, la inversió pública i privada al voltant del 'trànsit cap a un sistema turístic circular'.

Aquesta ambició s'assumeix des d'una tasca orientada a dotar de direccionalitat els esforços d'inversió que ja emanen –i progressivament aniran augmentant–, tant des de l'esfera pública com privada a l'entorn de cadascuna de les APA, per tal com es requereix d'una modernització de gran abast de tota l'estructura econòmica regional. Cal esperar, a més, que l'aprofitament d'aquesta direccionalitat aconseguixi contagiar positivament molts actors, ja que farà possible no només sumar, sinó multiplicar els resultats i assegurar-ne l'impacte desitjat.

Tot i així, la materialització d'un moviment centrat en l'abordatge d'un trànsit subjecte a paradigmes tan nous –com és el de l'economia circular– i disruptius, requereix crear determinades estructures i noves dinàmiques que nodreixin la innovació i que, en aquest sentit, obrin pas i orientin els nous fluxos de capital cap al desenvolupament de projectes ambiciosos però realistes.

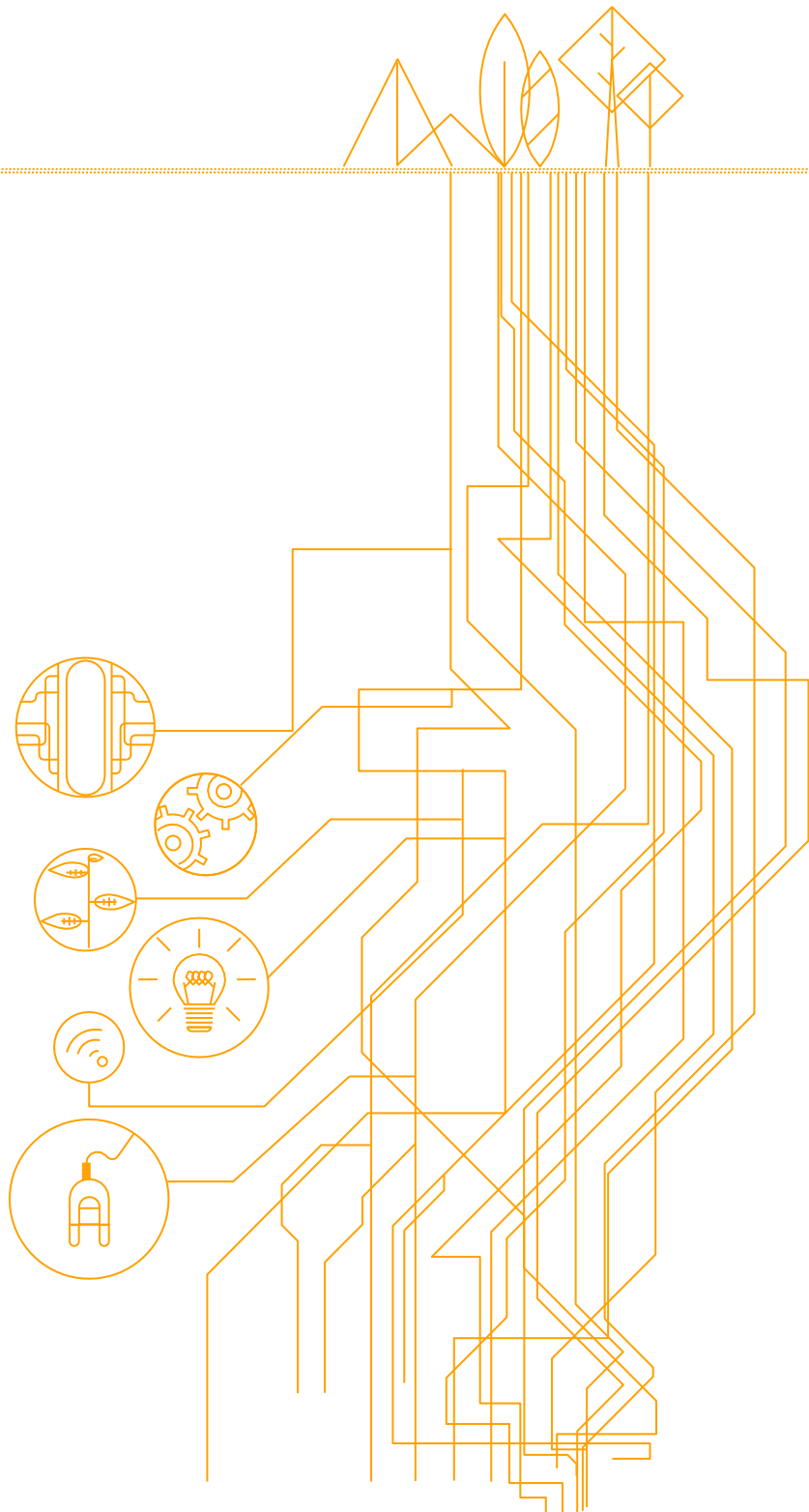
Així, doncs, s'aspira que els actors de l'arxipèlag es vegin motivats a dur a terme accions, per exemple, al voltant de:

- **La creació de xarxes**, per donar suport a processos d'innovació oberta orientats a resoldre problemes i colls d'ampolla al voltant de l'actual sistema turístic, desenvolupar nous focus d'aprenentatge i formació o cercar nous canals de finançament.
- **L'activació de laboratoris**, per treballar en la cerca de solucions circulars implementables en les condicions del sistema turístic actual i posar en marxa projectes demostració, itineraris d'aprenentatge i zones d'experimentació que s'orientin a provar la viabilitat tècnica i econòmica d'aquestes solucions.
- **El foment de la investigació**, per abordar les innovacions tecnològiques i els aspectes socioinstitucionals que requereix el trànsit a través d'equips interdisciplinaris que treballin casos d'estudi sobre cadenes de valor o sobre béns i serveis vinculats al sistema turístic.

- La formulació de nous instruments d'innovació, tant en productes com en processos, per acompanyar *start-ups*, empreses, ciutadans emprenedors i organitzacions que busquen caixes de ressonància per provar idees noves o trobar socis.
- La coordinació de les agendes polítiques, per assegurar entre els diferents nivells de l'administració la creació de les condicions d'entorn propícies a l'ecodisseny, l'eficiència energètica o la gestió de residus, així com reforçar l'harmonització d'estàndards que apliquin al sistema turístic i el corresponent suport fiscal, financer i formatiu.

re^N advoca, doncs, de manera decidida per abordar i materialitzar a l'arxipèlag el 'trànsit cap a un sistema turístic circular' des d'un ambiciós, però possible i realista, exercici de creació de valor compartit.

Un exercici exponencial i infinit, amb un impacte final clar i tangible, tant a nivell individual com col·lectiu, que amb **re^N** confiam sigui més fàcil d'escollir, planificar i avaluar.

re^N

Moviment regeneratiu per al futur de les Balears

